

II

(Nezakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA SVETA (Euratom) 2021/948

z dne 27. maja 2021

o vzpostavitvi Evropskega instrumenta za mednarodno sodelovanje na področju jedrske varnosti, ki dopolnjuje Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, na podlagi Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in o razveljavitvi Uredbe (Euratom) št. 237/2014

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti člena 203 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija bi morala podpirati in spodbujati svoje vrednote in interese po vsem svetu, da bi se uresničevali cilji in načela njenega zunanjega delovanja iz člena 3(5) ter členov 8 in 21 Pogodbe o Evropski uniji.
- (2) Za izvajanje novega mednarodnega okvira, vzpostavljenega z agendo Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030, globalno strategijo za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije in Evropskim soglasjem o razvoju, je namen Uredbe (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ povečati skladnost in zagotoviti učinkovitost zunanjega delovanja Unije tako, da bodo njena prizadevanja osredotočena v racionaliziranem instrumentu, s katerim se bo izboljšalo izvajanje različnih politik na področju zunanjega delovanja.
- (3) Cilj Evropskega instrumenta za mednarodno sodelovanje na področju jedrske varnosti (v nadaljnjem besedilu: Instrument), ki dopolnjuje Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/947 bi moral biti spodbujanje vzpostavitve jedrske varnosti na visoki ravni, varstvo pred sevanjem ter uporaba učinkovitih in uspešnih nadzornih ukrepov za jedrske snovi v tretjih državah, pri čemer bi se bilo treba opreti na dejavnosti v okviru Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Skupnost). V okviru tega cilja je namen te uredbe podpirati spodbujanje preglednosti v postopkih odločanja organov tretjih držav v zvezi z jedrsko energijo.

⁽¹⁾ Mnenje z dne 17. januarja 2019 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽²⁾ Uredba (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 (glej stran 1 tega Uradnega lista).

- (4) Instrument bi bilo treba vzpostaviti za obdobje sedmih let, da se njegovo trajanje uskladi s trajanjem večletnega finančnega okvira iz Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 ⁽³⁾.
- (5) Ta uredba je del okvira, zasnovanega za načrtovanje sodelovanja, in bi morala dopolnjevati tiste ukrepe jedrskega sodelovanja, ki se financirajo na podlagi Uredbe (EU) 2021/947.
- (6) Države članice Unije so pogodbenice Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja, podpisane 1. julija 1968, in uporabljajo dodatni protokol k svojim sporazumom o nadzornih ukrepih, sklenjenih z Mednarodno agencijo za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: IAEA).
- (7) Da bi se ohranila in spodbudila stalno izboljševanje ter nadzor jedrske varnosti, je Svet sprejel direktive 2009/71/Euratom ⁽⁴⁾, 2011/70/Euratom ⁽⁵⁾ in 2013/59/Euratom ⁽⁶⁾. Navedene direktive ter visok standard jedrske varnosti in ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom, ki se izvajajo v Skupnosti, so zgledi, s katerimi bi lahko spodbudili tretje države k sprejetju podobnih visokih standardov.
- (8) Skupnost in njene države članice so pogodbenice Konvencije o jedrski varnosti, sprejete 17. junija 1994, in Skupne konvencije o varnosti ravnanja z izrabljenim gorivom in varnosti ravnanja z radioaktivnimi odpadki, sprejete 5. septembra 1997.
- (9) Skupnost bi morala v skladu s poglavjem 10 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Pogodba Euratom) še naprej tesno sodelovati z IAEA glede jedrske varnosti in jedrskih nadzornih ukrepov v podporo ciljem iz poglavij 3 in 7 naslova II Pogodbe Euratom. Skupnost sodeluje z drugimi mednarodnimi organizacijami in programi s podobnimi cilji.
- (10) V Instrumentu bi bilo treba določiti ukrepe, ki bi spodbujali uresničitev zadanih ciljev in bili v skladu z ukrepi, predhodno podprtimi na podlagi Uredbe Sveta (Euratom) št. 237/2014 ⁽⁷⁾. Navedeni cilji zadevajo spodbujanje učinkovite kulture jedrske varnosti in uveljavljanje najvišjih standardov jedrske varnosti in varstva pred sevanjem, stalne izboljšave na področju jedrske varnosti, odgovorno in varno ravnanje z izrabljenim jedrskim gorivom in radioaktivnimi odpadki, razgradnjo in sanacijo nekdanjih jedrskih območij in objektov ter učinkovite in uspešne nadzorne ukrepe za jedrske snovi v tretjih državah, zlasti v državah pristopnicah, državah kandidatkah, potencialnih kandidatkah in državah evropske sosedске politike.
- (11) Izvajanje te uredbe bi moralo, kjer je to ustrezno, temeljiti na posvetovanjih z državami članicami in njihovimi ustreznimi organi, zlasti regulativnimi organi na področju jedrske varnosti, s skupino evropskih regulatorjev za jedrsko varnost in prek odbora Evropskega instrumenta za mednarodno sodelovanje na področju jedrske varnosti, pa tudi na dialogu s partnerskimi državami. Pri izvajanju te uredbe bi bilo treba upoštevati sklepe Sveta o pomoči tretjim državam na področju jedrske varnosti in zaščite, sprejete 9. decembra 2008.
- (12) Rezultate zunanjega delovanja Skupnosti bi bilo treba spremljati in ocenjevati na podlagi vnaprej določenih, preglednih, posamezni državi prilagojenih in merljivih kazalnikov, prilagojenih posebnostim in ciljem Instrumenta, po možnosti pa bi morali temeljiti na okviru EU za rezultate pri mednarodnem sodelovanju in razvoju. Kazalniki bi morali biti usmerjeni v kakovost, smotrnost in rezultate, da bi morale države upravičenke izkazati večjo odgovornost do Unije in njenih držav članic glede rezultatov, doseženih pri izvajanju ukrepov za izboljšanje varnosti.

⁽³⁾ Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020, ki opredeljuje večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027 (UL L 433 I, 22.12.2020, str. 11).

⁽⁴⁾ Direktiva Sveta 2009/71/Euratom z dne 25. junija 2009 o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost jedrskih objektov (UL L 172, 2.7.2009, str. 18).

⁽⁵⁾ Direktiva Sveta 2011/70/Euratom z dne 19. julija 2011 o vzpostavitvi okvira Skupnosti za odgovorno in varno ravnanje z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki (UL L 199, 2.8.2011, str. 48).

⁽⁶⁾ Direktiva Sveta 2013/59/Euratom z dne 5. decembra 2013 o določitvi temeljnih varnostnih standardov za varstvo pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja in o razveljavitvi direktiv 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom in 2003/122/Euratom (UL L 13, 17.1.2014, str. 1).

⁽⁷⁾ Uredba Sveta (Euratom) št. 237/2014 z dne 13. decembra 2013 o vzpostavitvi instrumenta za sodelovanje na področju jedrske varnosti (UL L 77, 15.3.2014, str. 109).

- (13) Unija in Skupnost bi si morali prizadevati za najučinkovitejšo možno uporabo razpoložljivih virov in s tem za optimizacijo učinka svojega zunanega delovanja. V ta namen bi bilo treba zagotoviti skladnost in dopolnjevanje med instrumenti Unije za zunanje financiranje ter ustvariti sinergije z drugimi politikami in programi Unije. Da bi se v največji možni meri povečal učinek kombiniranega posredovanja za doseganje skupnega cilja, bi morala ta uredba omogočati kombiniranje financiranja z drugimi programi Unije, če prispevki ne krijejo istih stroškov.
- (14) Ta uredba za celotno obdobje trajanja Instrumenta določa finančna sredstva, ki za Evropski parlament in Svet pomenijo prednostni referenčni znesek v letnem proračunskem postopku v smislu točke 18 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev ⁽⁸⁾.
- (15) Za Instrument se uporablja Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁹⁾ (v nadaljnjem besedilu: Finančna uredba). Finančna uredba določa pravila za izvrševanje proračuna Unije, vključno s pravili o nepovratnih sredstvih, nagradah, javnih naročilih, posrednem upravljanju, finančnih instrumentih, proračunskih jamstvih, finančni pomoči in o povračilu zunanjim strokovnjakom.
- (16) Za izvajanje te uredbe bi bilo po potrebi treba uporabljati pravila in postopke, določene v Uredbi (EU) 2021/947, izvedbene določbe na podlagi te uredbe pa bi morale odražati določbe navedene uredbe.
- (17) Za to uredbo se uporabljajo horizontalna finančna pravila, ki sta jih sprejela Evropski parlament in Svet na podlagi člena 106a Pogodbe Euratom in člena 322 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU). Navedena pravila so določena v Finančni uredbi, pri čemer določajo zlasti postopek za pripravo in izvrševanje proračuna prek nepovratnih sredstev, javnih naročil, nagrad in posrednega izvrševanja, ter urejajo nadzor odgovornosti finančnih akterjev. Pravila, sprejeta na podlagi člena 106a Pogodbe Euratom in člena 322 PDEU vključujejo tudi splošni režim pogojenosti za zaščito proračuna Unije.
- (18) Oblike financiranja in načine izvrševanja financiranja Unije iz te uredbe bi bilo treba izbrati na podlagi njihove primernosti za uresničevanje specifičnih ciljev ukrepov in doseganje rezultatov, pri čemer se upoštevajo zlasti stroški kontrol, upravno breme ter pričakovano tveganje neizpolnjevanja obveznosti. To bi moralo vključevati razmislek o uporabi pavšalnih zneskov, pavšalnih stopenj in stroškov na enoto ter financiranja, ki ni povezano s stroški, kot je določeno v točki (a) člena 125(1) Finančne uredbe.
- (19) Letni akcijski načrti in ukrepi bi morali biti programi dela v skladu s Finančno uredbo. Letne akcijske načrte sestavljajo sklopi ukrepov, združeni v enem dokumentu.
- (20) Da bi zagotovili kontinuiteto pri nujenju podpore na zadevnem področju politike in omogočili izvajanje od začetka večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, je treba zagotoviti uporabo te uredbe od začetka proračunskega leta 2021.

⁽⁸⁾ UL L 433 I, 22.12.2020, str. 28.

⁽⁹⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

- (21) V skladu s Finančno uredbo, Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁰⁾ ter uredbami Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 ⁽¹¹⁾, (Euratom, ES) št. 2185/96 ⁽¹²⁾ in (EU) 2017/1939 ⁽¹³⁾ se finančni interesi Unije zaščitijo s sorazmernimi ukrepi, ki vključujejo ukrepe v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem, odpravljanjem in preiskovanjem nepravilnosti, tudi goljufij, z izterjavo izgubljenih, neupravičeno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi z naložitvijo upravnih sankcij. Zlasti je v skladu z uredbama (Euratom, ES) št. 2185/96 in (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) pooblaščen za izvajanje upravnih preiskav, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali kakršnega koli drugega nezakonitega ravnanja, ki škodi finančnim interesom Unije.

Evropsko javno tožilstvo (EJT) je v skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 pooblaščen za preiskovanje in pregon kaznivih dejanj, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁴⁾. V skladu s Finančno uredbo mora vsaka oseba ali subjekt, ki prejema sredstva Unije, v celoti sodelovati pri zaščiti finančnih interesov Unije, Komisiji, OLAF, Računskemu sodišču in, za tiste države članice, ki so vključene v okrepljeno sodelovanje na podlagi Uredbe (EU) 2017/1939, EJT podeliti potrebne pravice in dostop ter zagotoviti, da vse tretje strani, ki so vključene v izvrševanje sredstev Unije, podelijo enakovredne pravice. Zato bi morali sporazumi s tretjimi državami in ozemlji ter z mednarodnimi organizacijami, pa tudi vse pogodbe ali sporazumi, ki izhajajo iz izvajanja te uredbe, vsebovati določbe, ki Komisijo, OLAF, Računsko sodišče in EJT izrecno pooblaščajo za izvajanje revizij ter pregledov in inšpekcij na kraju samem v skladu z njihovimi pristojnostmi ter zagotavljajo, da vse tretje strani, ki so vključene v izvrševanje sredstev Unije, podelijo enakovredne pravice.

- (22) Uredbo (Euratom) št. 237/2014 bi bilo zato treba razveljaviti.
- (23) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁵⁾.
- (24) Sklicevanja na instrumente zunanje pomoči iz Sklepa Sveta 2010/427/EU ⁽¹⁶⁾ bi bilo treba razumeti kot sklicevanja na to uredbo in na v njej navedene uredbe. Komisija bi morala zagotoviti, da se ta uredba izvaja v skladu s Sklepom 2010/427/EU.
- (25) Ukrepi, določeni v tej uredbi, bi morali strogo slediti pogojem in postopkom, ki jih določajo omejevalni ukrepi Unije

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

⁽¹¹⁾ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

⁽¹²⁾ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

⁽¹³⁾ Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

⁽¹⁴⁾ Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).

⁽¹⁵⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁽¹⁶⁾ Sklep Sveta 2010/427/EU z dne 26. julija 2010 o organizaciji in delovanju Evropske službe za zunanje delovanje (UL L 201, 3.8.2010, str. 30).

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

Ta uredba na podlagi Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo vzpostavlja Evropski instrument za mednarodno sodelovanje na področju jedrske varnosti (v nadaljnjem besedilu: Instrument), ki dopolnjuje Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, za obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027.

Ta uredba določa cilje Instrumenta, njegov proračun za obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027 ter oblike in načine izvrševanja financiranja Unije.

Člen 2

Cilji Instrumenta

1. Cilj Instrumenta je dopolniti tiste dejavnosti jedrskega sodelovanja, ki se financirajo na podlagi Uredbi (EU) 2021/947, zlasti zato, da bi – na podlagi dejavnosti iz zadevnega regulativnega okvira Euratoma znotraj Skupnosti, v skladu s to uredbo in kar se da odprto – podprli spodbujanje vzpostavitve jedrske varnosti na visoki ravni, varstvo pred sevanjem ter uporabo učinkovitih in uspešnih nadzornih ukrepov za jedrske snovi v tretjih državah. V okviru tega cilja je namen Instrumenta tudi podpreti spodbujanje preglednosti v postopkih odločanja organov tretjih držav v zvezi z jedrsko energijo.
2. V skladu z odstavkom 1 ima Instrument naslednje specifične cilje:
 - (a) spodbujanje učinkovite kulture jedrske varnosti in varstva pred sevanjem, uveljavljanje najvišjih standardov jedrske varnosti in varstva pred sevanjem ter stalne izboljšave na področju jedrske varnosti, vključno s spodbujanjem preglednosti v postopkih odločanja organov v tretjih državah v zvezi z varnostjo jedrskih objektov;
 - (b) odgovorno in varno ravnanje z izrabljenim jedrskim gorivom in radioaktivnimi odpadki ter razgradnja in sanacija nekdanjih jedrskih območij in objektov, vključno s spodbujanjem preglednosti v postopkih odločanja organov v tretjih državah;
 - (c) vzpostavitev učinkovitih in uspešnih nadzornih ukrepov za jedrske snovi v tretjih državah.

Člen 3

Skladnost, doslednost in dopolnjevanje

1. Pri izvajanju te uredbe se zagotovijo skladnost, sinergije in dopolnjevanje z Uredbo (EU) 2021/947, drugimi programi zunanjega delovanja Unije ter drugimi relevantnimi politikami in programi Unije, pa tudi skladnost politik za razvoj.
2. Če je ustrezno, lahko k ukrepom, vzpostavljenim na podlagi te uredbe, prispevajo drugi programi Unije, če ti prispevki ne krijejo istih stroškov. Tudi ta uredba lahko prispeva k ukrepom, vzpostavljenim na podlagi drugih programov Unije, če ti prispevki ne krijejo istih stroškov.
3. Za vsak prispevek k ukrepom, vzpostavljenim na podlagi te uredbe, se uporabljajo pravila ustreznega programa Unije, ki prispeva k temu ukrepu. Kumulativno financiranje ne presega skupnih upravičenih stroškov ukrepa, podpora iz različnih programov Unije pa se lahko izračuna sorazmerno v skladu z dokumenti, v katerih so navedeni pogoji za podporo.

Člen 4

Proračun instrumenta

Finančna sredstva za izvajanje Instrumenta za obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027 znašajo 300 milijonov EUR v tekočih cenah.

Člen 5

Okvir politike

Splošni okvir politike za izvajanje te uredbe tvorijo pridružitveni sporazumi, sporazumi o partnerstvu in sodelovanju, večstranski sporazumi in drugi sporazumi, ki vzpostavljajo pravno zavezujoč odnos med Unijo in njenimi partnerskimi državami, pa tudi sklepi Evropskega sveta in sklepi Sveta, izjave z vrhov, sklepi srečanj na visoki ravni s partnerskimi državami, sporočila Komisije ter skupna sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko.

NASLOV II

IZVAJANJE INSTRUMENTA

Člen 6

Večletni okvirni programi

1. Sodelovanje v okviru te uredbe se izvaja na podlagi večletnih okvirnih programov.
2. Namen večletnih okvirnih programov je zagotoviti dosleden okvir za sodelovanje med Skupnostjo in zadevnimi tretjimi državami ali regijami na način, ki je skladen s splošnim namenom in obsegom, cilji, načeli in politiko Skupnosti ter temelji na okviru politike iz člena 5.
3. Večletni okvirni programi predstavljajo splošno podlago za sodelovanje v okviru te uredbe in določajo cilje Skupnosti za sodelovanje, pri čemer se upoštevajo potrebe zadevnih držav, prednostne naloge Skupnosti, mednarodne razmere in dejavnosti zadevnih tretjih držav. V njih se navede tudi dodana vrednost sodelovanja ter način, kako preprečiti podvajanje z drugimi programi in pobudami, zlasti s programi in pobudami mednarodnih organizacij, ki se zavzemajo za podobne cilje, in glavnih donatorjev.
4. Večletni okvirni programi določajo prednostna področja za financiranje, specifične cilje, pričakovane rezultate, kazalnike, usmerjene v smotrnost in rezultate, ter okvirne finančne dodelitve, in sicer v celoti ter za vsak cilj posebej.
5. Večletni okvirni programi temeljijo na dialogu s partnerskimi državami ali regijami, ki vključuje ustrezne deležnike, zlasti vladne in regulativne organe ter organizacije, ki jih ti imenujejo; namen tega dialoga je zagotoviti, da zadevne države ali regije prevzamejo zadostno odgovornost za proces, in spodbuditi podporo za nadaljnji razvoj jedrske varnosti na nacionalni ravni.
6. Komisija po potrebi po posvetovanju s Skupino evropskih regulatorjev za jedrsko varnost (ENSREG) sprejme večletne okvirne programe v skladu s postopkom pregleda iz člena 15(2).
7. Komisija v skladu s postopkom pregleda iz člena 15(2) revidira in po potrebi posodobi večletne okvirne programe vsaj štiri leta po njihovem sprejetju.

Člen 7

Letni akcijski načrti in ukrepi

1. Komisija sprejme letne akcijske načrte, ki temeljijo na večletnih okvirnih programih. Sprejme lahko tudi posebne ukrepe in podporne ukrepe.

V primeru nepredvidenih in ustrezno utemeljenih potreb, okoliščin ali zavez lahko Komisija sprejme posebne ukrepe.

V akcijskih načrtih in pri posebnih ukrepih se za vsako tretjo državo ali regijo navedejo zastavljeni cilji, postopki upravljanja, projekti, ki se financirajo, okvirni časovni raspored, pričakovani rezultati in glavne dejavnosti, metode ter po potrebi stanje akcijskih načrtov in posebnih ukrepov za vsako tretjo državo ali regijo, proračun ter vsi povezani odhodki za podporo. Navedeni akcijski načrti in ukrepi vsebujejo pregled in kratek opis posameznih ukrepov, ki bodo financirani, navedbo zneskov, dodeljenih za vsak ukrep, okvirni časovni raspored izvajanja ter posebne kazalnike za spremljanje, ocenjevanje in pregled smotrnosti, rezultatov in vseh povezanih odhodkov za podporo, kot je ustrezno. Po potrebi vključujejo rezultate, pridobljene iz predhodnega sodelovanja.

2. Akcijski načrti in ukrepi se sprejmejo z izvedbenimi akti, sprejetimi v skladu s postopkom pregleda iz člena 15(2).

3. Postopek pregleda iz člena 15(2) ni potreben za:

- (a) posebne ukrepe in podporne ukrepe, pri katerih financiranje Unije ne presega pet milijonov EUR;
- (b) tehnične spremembe, če ne vplivajo bistveno na cilje zadevnega akcijskega načrta ali ukrepa, kot so:
 - (i) sprememba načina izvrševanja;
 - (ii) prerazporeditev sredstev med ukrepi iz akcijskega načrta;
 - (iii) povečanje ali zmanjšanje proračuna akcijskih načrtov in posebnih ukrepov za največ 20 % prvotnega proračuna, vendar ne za več kot pet milijonov EUR.

Ko se posebni ukrepi in podporni ukrepi ter njihove tehnične spremembe sprejmejo v skladu s tem odstavkom, se sporočijo odboru Evropskega instrumenta za mednarodno sodelovanje na področju jedrske varnosti iz člena 15 v enem mesecu po njihovem sprejetju. Sporočijo se tudi Evropskemu parlamentu.

4. Komisija v ustrezno utemeljenih izredno nujnih primerih, povezanih s potrebo po hitrem odzivu Skupnosti, v skladu s postopkom iz člena 15(3) sprejme ali spremeni akcijske načrte ali ukrepe z izvedbenimi akti, ki se začnejo uporabljati takoj.

Člen 8

Podporni ukrepi

1. Financiranje Unije lahko krije odhodke za podporo pri izvajanju Instrumenta in za doseganje njegovih ciljev, vključno z upravno podporo za dejavnosti pripravljanja, naknadnega ukrepanja, spremljanja, kontrole, revizije in ocenjevanja, ki so potrebne za izvajanje, ter odhodke na sedežu za upravno podporo, ki je potrebna za Instrument, in za upravljanje dejavnosti, ki se financirajo v okviru te uredbe, vključno z ukrepi informiranja in komuniciranja ter korporativnimi informacijsko tehnološkimi sistemi.

2. Kadar odhodki za podporo niso vključeni v akcijske načrte ali posebne ukrepe iz člena 7, Komisija po potrebi sprejme podporne ukrepe. Financiranje Unije pri podpornih ukrepih lahko zajema:

- (a) študije, sestanke, informiranje, ozaveščanje, usposabljanje, pripravo in izmenjavo pridobljenih izkušenj in najboljših praks, dejavnosti objavljanja ter vse druge odhodke za upravno ali tehnično pomoč, ki so potrebni za pripravo programov in upravljanje ukrepov, vključno z misijami za ugotavljanje dejstev ali plačanimi zunanjimi strokovnjaki;

- (b) odhodke za dejavnosti informiranja in komuniciranja, vključno z razvojem komunikacijskih strategij ter korporativnega komuniciranja in prepoznavnostjo političnih prednostnih nalog Unije.

Člen 9

Metode sodelovanja

Financiranje v okviru Instrumenta izvršuje Komisija v skladu s Finančno uredbo, bodisi neposredno sama bodisi posredno prek katerega koli od subjektov iz točke (c) člena 62(1) Finančne uredbe.

Člen 10

Oblike in načini izvrševanja financiranja Unije

1. Financiranje Unije v okviru Instrumenta se lahko zagotavlja v oblikah, določenih v Finančni uredbi, zlasti v obliki:
 - (a) nepovratnih sredstev;
 - (b) javnih naročil storitev ali blaga;
 - (c) plačil zunanjim strokovnjakom ter
 - (d) mešanega financiranja.
2. Podpora v okviru Instrumenta se lahko izvršuje tudi v skladu s pravili, ki se uporabljajo za jamstvo za zunanje delovanje, vzpostavljeno z Uredbo (EU) 2021/947 (v nadaljnjem besedilu: jamstvo za zunanje delovanje), in prispeva k rezervacijam za jamstvo za zunanje delovanje. Jamstvo za zunanje delovanje podpira tudi posle na podlagi Sklepa Sveta 77/270/Euratom ⁽¹⁷⁾.

Stopnja rezervacij za posle jamstva za zunanje delovanje, h katerim prispeva podpora v okviru Instrumenta, znaša 9 %.

3. Stopnje rezervacij se pregledajo vsaka tri leta od datuma začetka uporabe te uredbe.

Člen 11

Upravičene osebe in subjekti

1. Prednost imajo osebe in subjekti iz držav pristopnic, držav kandidatk, potencialnih držav kandidatk in držav evropske sosedске politike. V postopkih javnega naročanja ter postopkih za dodelitev nepovratnih sredstev in nagrad za ukrepe, financirane v okviru Instrumenta, lahko sodelujejo mednarodne organizacije, pa tudi vsi pravni subjekti, ki so državljani naslednjih držav ali ozemelj, oziroma, v primeru pravnih oseb, imajo tudi dejanski sedež v naslednjih državah ali na naslednjih ozemljih:
 - (a) države članice, upravičenke v okviru Instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III), vzpostavljenega z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III), in pogodbenice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru ⁽¹⁸⁾;
 - (b) partnerske države na sosedskem območju iz točke (a) člena 4(2) Uredbe (EU) 2021/947;

⁽¹⁷⁾ Sklep Sveta 77/270/Euratom z dne 29. marca 1977 o pooblastitvi Komisije za dodelitev Euratom posojil zaradi prispevanja k financiranju nuklearnih elektrarn (UL L 88, 6.4.1977, str. 9).

⁽¹⁸⁾ UL L 1, 3.1.1994, str. 3.

- (c) države in ozemlja v razvoju, ki so vključeni na seznam prejemnikov uradne razvojne pomoči, ki ga je objavil Odbor za razvojno pomoč pri Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj (v nadaljnjem besedilu: seznam prejemnikov uradne razvojne pomoči), ki niso članice skupine G20, ter čezmorske države in ozemlja, opredeljeni v Sklepu Sveta 2013/755/EU ⁽¹⁹⁾;
- (d) države v razvoju s seznama prejemnikov uradne razvojne pomoči, ki so članice skupine G20, ter druge države in ozemlja, kadar zadevni postopek poteka v okviru ukrepa, ki ga financira Unija v okviru te uredbe in v katerem sodelujejo;
- (e) države, za katere Komisija zagotovi vzajemni dostop do zunanjega financiranja;
- (f) države članice Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj, kar zadeva javna naročila, ki se izvajajo v najmanj razvitih državah ali močno zadolženih revnih državah s seznama prejemnikov uradne razvojne pomoči;
- (g) tretje države, v katerih se izvajajo dejavnosti, kot je določeno v posebnih večletnih okvirnih programih, akcijskih načrtih ali ukrepih.

Vzajemni dostop iz točke (e) prvega pododstavka se lahko odobri za omejeno obdobje najmanj enega leta, če država prizna upravičenost pod enakimi pogoji za subjekte iz Unije in iz držav, upravičenih v okviru te uredbe. Komisija odloči o vzajemnem dostopu in njegovem trajanju po posvetovanju z zadevno državo prejemnico oziroma državami prejemnicami.

2. Vse blago in materiali, financirani v okviru Instrumenta, lahko izvirajo iz držav iz odstavka 1 pod pogoji iz odstavka 1.

3. Pravila iz tega člena se ne uporabljajo in ne uvajajo omejitev v zvezi z državljanstvom za fizične osebe, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali drugačno pogodbo z upravičenim izvajalcem oziroma, kjer je to ustrezno, podizvajalcem.

4. Za ukrepe, ki jih sofinancira subjekt ali se izvajajo v okviru neposrednega upravljanja ali posrednega upravljanja s subjekti, navedenimi v točki (c)(ii)–(viii) člena 62(1) Finančne uredbe, se prav tako uporabljajo pravila o upravičenosti teh subjektov.

5. Če donatorji financiranje zagotovijo za skrbniški sklad, ki ga je ustanovila Komisija, ali prek zunanjih namenskih prejemkov, se uporabljajo pravila o upravičenosti iz akta o ustanovitvi navedenega skrbniškega sklada ali, v primeru zunanjih namenskih prejemkov, iz sporazuma z donatorjem.

6. V primeru ukrepov, ki se financirajo v okviru Instrumenta in v okviru drugega programa Unije, se za upravičene štejejo vsi subjekti, upravičeni v okviru katerega koli od teh programov.

7. Pravila o upravičenosti iz tega člena se lahko omejijo glede na državljanstvo, zemljepisno lego ali naravo prijaviteljev ali glede na izvor blaga in materialov, če so takšne omejitve potrebne zaradi posebne narave in ciljev ukrepa ter če je to potrebno za njegovo učinkovito izvajanje.

8. Kot upravičeni se lahko sprejmejo ponudniki, prijavitelji in kandidati iz držav, ki niso upravičenke, kadar obstaja nujna potreba po storitvah na trgih zadevnih držav ali ozemelj oziroma kadar storitve tam niso na voljo, ali v drugih ustrezno utemeljenih primerih, če bi uporaba pravil o upravičenosti onemogočala ali prekomerno oteževala uresničitev ukrepa.

9. Da bi spodbudili lokalne zmogljivosti, trge in nakupe, imajo lokalni in regionalni izvajalci prednost v primerih, kadar Finančna uredba določa oddajo naročila na podlagi ene same ponudbe. V vseh drugih primerih se sodelovanje lokalnih in regionalnih izvajalcev spodbuja v skladu z zadevnimi določbami Finančne uredbe.

⁽¹⁹⁾ Sklep Sveta 2013/755/EU z dne 25. novembra 2013 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji (Sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj) (UL L 344, 19.12.2013, str. 1).

Člen 12

Merila, ki se uporabljajo za mednarodno sodelovanje na področju jedrske varnosti

1. S formalno zahtevo, ki se vloži pri Komisiji, se načeloma potrdi skupni dogovor in vzajemni sporazum med tretjo državo in Skupnostjo. Taka zahteva zavezuje zadevno vlado.
2. Tretje države, ki želijo sodelovati s Skupnostjo, so pogodbenice Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja in imajo veljaven dodatni protokol ali sklenejo sporazum o nadzornih ukrepih z IAEA. Prav tako se v celoti zavežejo temeljnemu varnostnemu načelom, kot so navedena v varnostnih standardih IAEA, in postanejo pogodbenice zadevnih konvencij, kot sta Konvencija o jedrski varnosti in Skupna konvencija o varnem ravnanju z izrabljenim gorivom in varnem ravnanju z radioaktivnimi odpadki, ali sprejmejo ukrepe, ki dokazujejo njihovo trdno zavezanost pristopu k tovrstnim konvencijam. V primeru dejavnega sodelovanja je treba to zavezanost oceniti vsako leto, pri tem pa upoštevati nacionalna poročila in druge dokumente o izvajanju zadevnih konvencij. Na podlagi navedene ocene se sprejme odločitev o nadaljevanju sodelovanja. V izrednih razmerah bi bilo treba ta načela izjemoma uporabljati prožno.
3. Za zagotovitev in spremljanje skladnosti s cilji v zvezi s sodelovanjem iz Instrumenta zadevna tretja država sprejme ocenjevanje sprejetih ukrepov. Navedeno ocenjevanje naj bi omogočilo spremljanje in preverjanje skladnosti z dogovorjenimi cilji in je lahko pogoj za nadaljnje izplačevanje prispevka Skupnosti.
4. Sodelovanje, ki ga na področju jedrske varnosti in zaščite v skladu s to uredbo zagotavlja Unija, ni namenjeno spodbujanju jedrske energije, zato se ne razume kot ukrep za spodbujanje takšne energije v tretjih državah.

Člen 13

Upravičenci do sodelovanja

1. Sodelovanje v okviru te uredbe zadeva:
 - (a) pristojne regulativne organe, na področju jedrske varnosti in organizacije za tehnično podporo, ki so jim dodeljene, da bi zagotovili njihovo tehnično usposobljenost, neodvisnost in okrepitev regulativnega okvira na ustreznih področjih v zvezi z jedrsko varnostjo in varstvom pred sevanjem;
 - (b) nacionalne agencije, odgovorne za varno ravnanje z radioaktivnimi odpadki, da se omogoči njihova kategorizacija, registracija, vodenje evidence in varno skladiščenje;
 - (c) vse deležnike misije državnega sistema vodenja evidence o jedrskih snoveh in nadzora nad njimi, da se vzpostavijo učinkoviti in uspešni nadzorni ukrepi;
 - (d) upravljavce jedrskih elektrarn, in sicer v izjemnih primerih; omejeni so na izvajanje priporočila strokovnega pregleda ocene tveganja in varnosti (stresnih testov), ki ga opravi ENSREG.
2. Cilji iz člena 2(1) se uresničujejo zlasti z naslednjimi ukrepi:
 - (a) okrepitevijo regulativnih okvirnih postopkov in sistemov;
 - (b) vzpostavijo učinkovite ureditve za preprečevanje nesreč z radiološkimi posledicami, vključno z nezgodno izpostavljenostjo, ter ublažijo takih posledic, če do njih pride;
 - (c) oblikovanjem in izvajanjem strategij in okvirov, metodologij, tehnologije in pristopov za odgovorno in varno ravnanje z izrabljenim gorivom ter radioaktivnimi odpadki;
 - (d) podporo za zagotavljanje varnosti jedrskih objektov in območij v zvezi s praktičnimi zaščitnimi ukrepi za zmanjšanje obstoječega tveganja, povezanega s sevanjem, ki ogroža zdravje delavcev in širše javnosti;

- (e) oblikovanjem in izvajanjem strategij in okvirov za razgradnjo obstoječih jedrskih objektov, sanacijo nekdanjih jedrskih območij in zapuščenih rudnikov urana ter za dvigovanje radioaktivnih predmetov in snovi, potopljenih v morju, ter ravnanje z njimi;
- (f) vzpostavitev potrebnega regulativnega okvira, metodologij, tehnologije in pristopov za izvajanje jedrskih nadzornih ukrepov, vključno s pravilnim vodenjem evidenc in nadzorom cepljivih snovi, tako na ravni države kot na ravni upravljavcev;
- (g) podpiranjem usposabljanja osebja;
- (h) omejenim zagotavljanjem opreme v izjemnih primerih za upravljavce jedrskih elektrarn, kot je navedeno v točki (d) odstavka 1.

V posebnih in ustrezno utemeljenih primerih se ukrepi v zvezi z točko (a) prvega pododstavka izvajajo prek sodelovanja med upravljavci jedrskih objektov in/ali pristojnimi organizacijami iz držav članic ter upravljavci jedrskih objektov iz tretjih držav, kot so opredeljeni v členu 3(1) Direktive 2009/71/Euratom.

Člen 7(3) se ne uporablja za ukrepe v zvezi s točko (h) prvega pododstavka tega odstavka.

Člen 14

Spremljanje, poročanje in ocenjevanje

1. Spremljanje, poročanje in ocenjevanje se izvajajo v skladu s členom 41(2), (4), (5) in (6) ter členom 42 Uredbe (EU) 2021/947.
2. Doseganje cilja Instrumenta se meri na podlagi naslednjih kazalnikov in njihovega vpliva na jedrsko varnost, varstvo pred sevanjem ter uporabo učinkovitih in uspešnih nadzornih ukrepov za jedrske snovi:
 - (a) pravni in regulativni akti, pripravljene, uvedeni in/ali revidirani ob upoštevanju najvišjih standardov jedrske varnosti;
 - (b) študije o zasnovi, konceptu ali izvedljivosti za vzpostavitev objektov v skladu z najvišjimi standardi jedrske varnosti ter
 - (c) rezultati jedrske varnosti, varstva pred sevanjem ter učinkovitih in uspešnih ukrepov za izboljšanje nadzornih ukrepov na podlagi najvišjih standardov jedrske varnosti, varstva pred sevanjem in jedrskih nadzornih ukrepov, vključno z rezultati mednarodnih medsebojnih strokovnih pregledov, ki se izvajajo v jedrskih objektih.

NASLOV III

KONČNE DOLOČBE

Člen 15

Odbor

1. Komisiji pomaga odbor Evropskega instrumenta za mednarodno sodelovanje na področju jedrske varnosti. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 8 Uredbe (EU) št. 182/2011 v povezavi s členom 5 navedene uredbe.

Člen 16**Informiranje, komuniciranje, prepoznavnost in odstopanje od zahtev glede prepoznavnosti**

Informiranje, komuniciranje in prepoznavnost v zvezi s ciljem iz člena 3 ter odstopanje od zahtev glede prepoznavnosti se izvajajo v skladu s členoma 46 oziroma 47 Uredbe (EU) 2021/947.

Člen 17**ESZD**

Ta uredba se uporablja v skladu s Sklepom 2010/427/EU.

Člen 18**Razveljavitev**

Uredba (Euratom) št. 237/2014 se razveljavi.

Člen 19**Prehodne določbe**

1. Ta uredba ne vpliva na nadaljevanje ali spremembo ukrepov, začelih na podlagi Uredbe (Euratom) št. 237/2014, ki se še naprej uporablja za te ukrepe do njihovega zaključka.
2. Finančna sredstva za Instrument lahko krijejo tudi odhodke za tehnično in upravno pomoč, ki so potrebni za zagotovitev prehoda med Instrumentom in ukrepi, sprejetimi na podlagi Uredbe (Euratom) št. 237/2014.
3. Finančna sredstva za Instrument lahko krijejo odhodke, povezane s pripravo katerega koli akta, ki bo nasledil to uredbo.
4. Po potrebi se lahko v proračun Unije po letu 2027 knjižijo odobritve za kritje odhodkov iz člena 6, da se omogoči upravljanje ukrepov, ki ne bodo zaključeni do 31. decembra 2027.

Člen 20**Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2021.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 27. maja 2021

Za Svet
predsednik
P. SIZA VIEIRA